

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Quintus

prior ipsa virgo salutat Elizabeth. Primo quidem ut dicit Beda. qz deet vt qnto celsior tanto sit humilior. Secundo qz congruum est vt matrone prius iuuentula salutem annunciet. Considera quanta consecuta est gracia Elizabeth vt properaret virgo ad ipsam vt domum eius ingrederetur vt ab ipsa salutareretur vt ei famularetur vnde poterat dicere Elizabeth illud dictum. Venerunt mihi pariter omnia bona cum illa.

Secunda pars

D

Secundo cum dicitur. Et factus est vt audiuit et cetera tangitur virtuosus vocis effectus et ponuntur sex: Primo enim tangitur exultatio precursoris: Et factum est vt audiuit salutationem marie Elizabeth: audiuit humilem iocundam et deuotam salutationem. Exultauit infans: qui nondum fari poterat. Johannes scilicet baptista in utero eius: id est matris Elizabeth. Nota quia hic primo impletum est quod dixit angelus ad virginem. eam esse gra plenam. sic enim plena erat qz Johannes baptista ex plenitudine eius per salutationem suscepit sanctificationis gratiam. Tunc enim adimpleta fuit illa promissio facta zacharie de Johanne qz spiritus sancto repletur adhuc ex utero matris sue. quod factum fuit in salutatione virginis vt dicit glosa. Vnde considera immensam virginis gratiam. qua etiam precursor christi sanctificatus est. Nota etiam quia conceptus Johannis adhuc non erat nisi sex mensium. supernaturaliter autem ei collatum est in ipsa hora salutationis vt cognosceret virginem esse matrem christi et deum habere in utero. Vnde quod voce non poterat. gestu corporis exultauit de presentia saluatoris et tunc primo inchoauit sue precursorie officium. Secundo ponitur Elizabeth sanctificatio. Et repleta est spiritus sancto Elizabeth: Glosa: Non prius mater Elizabeth spiritus sancto impleta est qz filius h filius repletus replet matrem. maria ante conceptum. Elizabeth post conceptum repletur: Et exultauit: spiritus infantis non valentis clamare facit clamorem matris: Voce magna: voce magna clamat que vocem verbi habet in utero: Et dixit: cum deuotione. reuerentia et exultatione. Tercio ponitur Elizabeth patrum: Benedicta tu inter mulieres. Hanc etiam benedictionem angelus ad virginem attulit: Et nota qz mulier eo qz fuit

Sermo

prime transgressionis principium quatuor habuit maledictiones a deo quoniam autem virgo illis non fuit subiecta maledictionibus ideo dicitur inter mulieres benedicta. Prima maledictio mulieris fuit quia dixit illi deus Gene. tercio. Multiplicabo erumpnas tuas id est multiplices faciam miseras tuas maxime cum sexus mulieris calamitatibus est subiectus a quibus virgo longe fuit. beatitudinis habundantia. Secunda mulieris maledictio fuit. multiplicabo conceptus tuos: hebreus habet impregnationes tuas. Sed virgo seculum tantum concepit a impregnata est a spiritu sancto. Tercia mulieris maledictio fuit. in dolore paries filios tuos. Sed ut dicit Augustinus virgo in leticia dominum parturivit. Quarta maledictio fuit. sub viri potestate eris et ipse dominabitur tui. Sed virgo sub nullius viri potestate fuit. immo quia mater omnibus viris dominantem genuit sine viro. Ideo ipsa viris omnibus dominatur in ea namque impletur est illud Esai. 2. c. octavo. Oportet nos scire quoniam mulieres dominantur nostri. Secundo fuit virgo inter mulieres benedicta quia simul habuit virginis et fecunditatis benedictionem. Tercio quia genuit deum simul et hominem. et ideo bene venit de illa David. Benedixisti domine terram tuam. Deinde benedixit elizabeth virginis conceptum dicens. benedictus fructus ventris tui. Fructus ventris virginis fuit christus qui fuit benedictus dicente Apostolo. Benedictio et claritas et sapientia et gratia rumatio honor virtus et fortitudo deo nostro. Nota quod christus fuit fructus ventris virginis. quoniam sicut fructus ex flore producit. ita christus ex florida virginis carne conceptus est. Iste autem fructus est speciosus decoris. quia candidus et rubicundus Cantico 2. secundo capitulo. Unde psalmus. Speciosus forma pre filiis hominum. Secundo ille fructus est frugiferi odoris de quo dicitur Genes. 22. ca. Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni quem benedixit dominus. Tercio ille fructus est suavis saporis. Unde psalmus. Gustate et videte quoniam suavis est dominus. Quarto ille fructus est miri vigoris. habet enim vigorem eterne vite quia conservat qui ex eo sumpserint a morte perpetua. Unde enim suavis est sicut fructus ligni vite plantati in paradiso voluptatis. Quarto ponitur elizabeth humilitas: Unde hoc mihi id est secundum glossas. quantum bonum mihi accidit ex adventu tuo. vel aliter. Unde hoc mihi id est que mea iusticia aut quibus meritis: ut veniat: sic humiliter devote et reuerenter. mater domini mei ad me: id est servam et humilem ancillam eius. Nota ut dicit glossa Ambrosii. quod spiritus sanctus qui replens Elizabeth

Quintus

dedit ei prophete donum vt matrem cristi cognosceret ille ideo contulit humilitatis virtutem. et ac etiam humilitate Johānes baptista se humiliavit dicens christo. Ego a te debeo baptizari. non tu a me. et alibi. Cuius non sum dignus vt soluaz corrigi am calciamenti eius. Quinto ponitur miraculi reuelatio: Ecce ei id ē in ipso momento: Et facta est vox: vox inq̃ columbine simplicitatē vox ṽgīe puritatē vox amene suauitatis Salutationis tue a q̃ aliud nisi salutē nouerat virgo q̃ salutē dñi gestabat i vtero: iam enim ore promittebat salutē quem pariendo seculo debebat proferre: In auribus meis: Canticorum secūdo capitulo Sonet vox tua in auribus meis. vox enim tua dulcis Exultauit infans in gaudio in vtero meo: dicit glo. Cū vox intrat ad aures corporis virtus spiritualis ad cor intrat audientis et nō solum matrem sed etiam sobolem amore ad audientis intendit: Sexto ponitur virginis commendatio: Et beata que credidisti non sicut maritus meus qui dubitauit. apparet vt dicit glo. Ambro. virginem non dubitasse sed credidisse verbis angelis. Considera quantum bonum sit fides que meruit in virgine christi incarnationem quam etiam in matre propria voluit christus esse: quoniam perficiuntur id est perfecte fiunt in te: vt virgo concipias qd̃ tñ iam factum erat ex te vt deum parias altissimi filium et per te vt humanū genus per te feminaz generalem consequatur salutē: que dicta sunt tibi a domino: per angelū spiritus sancto docente cognouit elizabeth ea q̃ dicta fuerant virginī a domino id est per angelum.

Tercia pars.

¶

¶ Et sic ponitur virginis deuotus laudis affectus Et ait maria: exultans ex deuotione prorumpit in canticum. cōsueuerant sancte mulieres dicere domino canticum propter singularia beneficia recepta. Sed virgo cantauit domino canticum nouum quia mirabilia fecit cuius melodia fuit ei acceptabilior omni laude omnium scilicet: Magnificat: id est magnum predicat: anima mea dominum: id ē deum patrem cuius se ancillam professa erat dicens. Ecce ancilla domini. Nota q̃ magnificauit dominum maria soror aaron in transitu maris rubri dicens. Cantemus domino: gloriose enim magnificatus est Exo. decimo quinto caplo. Sed illa virgo amplius magnificare potuit. quia per eam velut claritatis diuine stellam. mare presentis seculi n̄s mea. Altera mulier: scilicet delbora cecinit canticum domino: pro victoria inimicorum: